

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Групи 2 ЕП

ЗАТВЕРДЖУЮ

проректор з НІР

професор _____ С.Я. Ходирєв

“ ____ ” _____ 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни _____ Прогнозування соціально-економічних процесів
(назва навчальної дисципліни згідно освітньої програми)

підготовки _____ бакалавр
(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

В галузі знань _____ 05 «Соціальні та поведінкові науки»
(шифр і назва галузі знань)

спеціальності _____ 051 «Економіка»
(шифр і назва спеціальності)

за освітньою програмою¹ _____ «Економіка»
(назва освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми)

мова навчання _____ державна
(мова, на якій проводиться навчання за робочою програмою)

2020 рік

¹ якщо програма навчальної дисципліни розроблена для декількох освітніх програм за даною спеціальністю, то вказуються усі освітні програми

1. Мета вивчення навчальної дисципліни В структурі компонентів освітньої програми (ОП) підготовки бакалаврів зі спеціальності 051 «Економіка» дисципліна «Прогнозування соціально-економічних процесів» належить до циклу вибірових компонент. Метою вивчення навчальної дисципліни є формування компетенцій щодо теоретико-методичних підходів з виявлення тенденцій зміни соціально-економічних процесів, оцінки ймовірних наслідків прийнятих рішень.

(п.2.2 листа МОН №1/9-434 від 09 липня 2018 року)

2. Передумови для вивчення дисципліни: «Статистика», «Мікроекономіка», «Макроекономіка»

(вказати які дисципліни передують її вивченню)

3. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна (дистанційна) форма навчання
Кількість кредитів - 4 Кількість годин - 120	Вибіркова (нормативна, за вибором ВНЗ, за вибором студента)	
Семестр викладання дисципліни	4	5
Вид контролю:	залік	залік
Розподіл часу:		
- лекції (годин)	16	12
- практичні, семінарські (годин)	16	8
- лабораторні роботи (годин)	-	-
- самостійна робота студентів (годин)	88	100
- курсова робота (годин)	-	-
- розрахунково-графічна робота (контрольна робота)	-	-

4. Очікувані результати навчання з дисципліни Результати навчання відповідають наступним програмним компетентностям ОП.

Загальні компетентності: здатність до фундаментального аналізу та синтезу на основі логічних аргументів та перевірених фактів, вміння виявляти, ставити, вирішувати проблеми та приймати обґрунтовані рішення; здатність до адаптації та дії в новій ситуації, бути критичним та самокритичним; здатність до самостійної роботи та самостійного приймання управлінських рішень, здатність нести відповідальність за їх реалізацію; здатність працювати з інформацією, у т.ч. в глобальних комп'ютерних мережах, уміння знаходити та аналізувати інформацію з різних джерел.

Фахові компетентності: здатність проводити дослідження з використанням теоретичних та прикладних досягнень в економіки; здатність до ефективного управління діяльністю суб'єктів господарювання; здатність розробляти та надавати рекомендації щодо напрямків розвитку економічних систем.

(п.2.3 листа МОН №1/9-434 від 09 липня 2018 року, як в освітній програмі)

5. Критерії оцінювання результатів навчання

(п.2.4 листа МОН №1/9-434 від 09 липня 2018 року)

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Критерії
1	2	3	4
90-100	Відмінно	A	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального.
80-89	Добре	B	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального.
75-79		C	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками.
67-74	Задовільно	D	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки.
60-66		E	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачені програмою навчання навчальні завдання не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
35-59	Незадовільно	FX	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання
0-34	Неприйнятно	F	Теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значимого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом).

6. Засоби діагностики результатів навчання: опитування, діалог, групове обговорення тематичних питань, тестові завдання

(п.2.5 листа МОН №1/9-434 від 09 липня 2018 року)

7. Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять²

Навчальний тиждень	Назва теми лекційного матеріалу	Кількість годин		Назва ПР, ЛР, СЗ, СРС	Кількість годин		Література
		очна	заочна		очна	заочна	
1	2	3	4	5	6	7	8
Розділ 1. Методологія прогнозування розвитку національної економіки							
1, 2	Тема 1. Методологія прогнозування соціально-економічних процесів.	2	1	ПЗ1: Прогнозування економічного росту СРС: Структура прогнозів за галузями народного господарства України.	2 8	1 12	[1, 2, 7]
3, 4	Тема 2. Основні функції управління соціально-економічними процесами (СЕП).	2	1	ПЗ2: Виробничі функції. СРС: Випадковість, невизначеність і конфліктність СЕП.	2 8	1 12	[1, 2, 4]
Разом за Розділом 1		4	2	-	20	26	-
Розділ 2. Моделі соціально-економічного прогнозування							
5, 6	Тема 3. Прогнозування економічного росту.	2	2	ПЗ3: Модель міжгалузевого балансу (МГБ). СРС: Основні числові характеристики виробничих функцій.	4 10	2 14	[1, 3, 6]
7, 8	Тема 4. Прогнозування розвитку виробничих зв'язків в економіці.	2	2	СРС: Сутність принципової схеми міжгалузевого балансу (МГБ).	10	12	[1, 8]
9, 10	Тема 5. Прогнозування інфляції й безробіття.	2	2	ПЗ5: Баланс трудових ресурсів. СРС: Сутність та структура «споживчої корзини».	2 10	2 12	[1, 3, 5]
Разом за Розділом 2		6	6		36	42	-
Розділ 3. Методи соціально-економічного прогнозування							
11, 12	Тема 6. Основні поняття й попередній аналіз часових рядів.	2	2	ПЗ5: Аналіз часових рядів. СРС: Стаціонарні й нестаціонарні часові ряди.	2 10	2 14	
13, 14	Тема 7. Суб'єктивні (експертні) методи прогнозування.	2	1	ПЗ7: Експертні методи прогнозування СЕП. СРС: Процедура проведення експертизи й послідовність аналізу експертних оцінок.	2 8	- 12	[1, 3, 6]
15, 16	Тема 8. Оцінка прогнозів.	2	1	ПЗ8: Оцінка параметрів і перевірка значимості результатів прогнозування СРС: Параметричні й непараметричні методи аналізу точності прогнозів.	2 8	- 12	[1, 3, 6]
Разом за Розділом 3		6	4	-	32	40	-
УСЬОГО		16	12	-	88	108	-

² Якщо дисципліна викладається декілька семестрів, то теми розбивати посеместрово.

8. Орієнтовна тематика індивідуальних та/або групових занять³ - (за наявності)

9. **Форми поточного та підсумкового контролю** Поточний контроль здійснюється за тестовими контрольними роботами. Підсумковий контроль здійснюється за заліковими білетами.

10. **Інструменти, обладнання та програмне забезпечення** мультимедійний проєктор, стандартний пакет засобів Microsoft Office
(за потреби)

11. Рекомендовані джерела інформації

Базова

1. Деділова Т.В. Прогнозування соціально-економічних процесів: консп. лекцій / Т.В. Деділова. – Х.: ХНАДУ, 2016. – 47 с.

2. Присенко Г.В. Прогнозування соціально-економічних процесів: Навч. посіб. / Г.В. Присенко, Є.І. Равікович– К.: КНЕУ, 2015. – 378 с.

3. Светуньков С.Г. Методы социально-экономического прогнозирования: Учебник для вузов. В 2-х томах. / С.Г. Светуньков, И.С. Светуньков. – СПб.: Изд-во СПбГУЭФ, 2016. – 147 с.

4. Єріна А.М. Статистичне моделювання та прогнозування: Навч. посіб. / А.М. Єріна. – К.: КНЕУ, 2017. – 170 с.

(друковані матеріали, які є в бібліотеці)

Допоміжна

1. Кондіус І.С. Конспект лекцій з дисципліни «Прогнозування соціально-економічних процесів» освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів за напрямом 6.030502 – «Економічна кібернетика» / І.С. Кондіус. – Севастопіль, 2016. – 162 с.

2. Нелінійні моделі та аналіз складних систем: навч. посіб. в 2 ч. / Рогоза М.Є., Рамазанов С.К., Мусаєва Е.К. – [2-ге вид., зі змінами]. – Полтава: РВВ ПУЕТ, 2015. – 300 с.

3. Прогнозування розвитку територій. Економічне прогнозування: навч. посіб. з компакт-диском / Ю.П. Шаров, О.Ю. Бобровська, М.А. Латинін [та ін.] ; за заг. наук. ред. М.М. Білинської. – К.: К.І.С., 2015. – 128 с.

4. Прогнозування та управління соціально-економічними процесами в регіоні: монографія / кол. авт. за наук. ред. проф. В.С. Загорського. – Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2016. – 240 с.

5. Прогнозування соціально-економічних процесів : навч. посібник / Т.С. Клебанова [та ін.] ; Харків. нац. екон. ун-т ім. С. Кузнеця. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. – 656 с.

(інші друковані матеріали)

Інформаційні ресурси

1. Програма навчальної дисципліни «Прогнозування соціально-економічних процесів» за напрямом 051 «Економіка» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://files.khadi.kharkov.ua/upravlinnya-ta-biznesu/ekonomiki-pidpriemstva/itemlist/category/92-robochi-programi-ep.html>

2. Деділова Т.В. Методичні вказівки до практичних занять студентів з дисципліни «Прогнозування соціально-економічних процесів» для студентів напряму

³ Вказується орієнтовна тематика КП, КР, ргр, якщо вони передбачені навчальною програмою

підготовки 051 «Економіка» [Електронний ресурс] / Т.В. Деділова, І.І. Токар. – <http://files.khadi.kharkov.ua/upravlinnya-ta-biznesu/ekonomiki-pidpriemstva/itemlist/category/96-mv-do-prakt-ep.html>

3. Деділова Т.В. Прогнозування соціально-економічних процесів: підручник нового покоління / Т.В. Деділова, І.І. Токар [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://files.khadi.kharkov.ua/upravlinnya-ta-biznesu/ekonomiki-pidpriemstva/itemlist/category/100-navchalni-ep.html>

(адреси сайтів з матеріалами)

Розроблено та внесено: _____ кафедра економіки і підприємництва
(повне найменування кафедри)

Розробник (и) програми: доцент кафедри ЕіП, к.е.н., доц. _____ Деділова Т.В.
(посада, наук. ступінь, вчене звання) (підпис) (ПІБ розробників)

Обговорено та рекомендовано до затвердження на засіданні кафедри
Протокол №__ від “__” _____ 2020 р.
(номер) (дата протоколу)

Завідувач кафедри _____ д.е.н., доц. _____ Шевченко І.Ю.
(науковий ступінь, вчене звання) (підпис) (ПІБ завідувача кафедри)

Погоджено

Декан факультету _____ управління та бізнесу
(повна назва факультету, де читається дисципліна)

д.е.н., проф. _____ Дмитрієв І.А.
(наук. ступінь, вчене звання) (підпис) (ПІБ декана)

“__” _____ 2020 року
(день) (місяць) (рік)

©ХНАДУ, 2020 рік

©Деділова Т.В., 2020 рік

Примітки:

Робоча програма навчальної дисципліни розробляється відповідною кафедрою у 2-х екземплярах на 5 років і затверджується до 30 серпня: 1 екземпляр – у навчальний відділ; 2-екземпляр залишається на кафедрі.

Форма в редакції ХНАДУ відповідно до листа МОН України за №1/9-434 від 09 липня 2018 року затверджена Методичною радою ХНАДУ 26 вересня 2018 року протокол №1